

Kyrkostyrelsens cirkulär nr 25/2015

20.11.2015

BYGGNADSUNDERSTÖD 2016

Allmänt

Fördelningsgrunderna för byggnadsunderstöd för kyrkliga byggnader och församlingarnas övriga lokaler ändras från början av 2016. Förändringen beror framför allt på ett förändrat finansieringssätt. Församlingarnas andel av samfundsintäkterna ändras från början av 2016 till ett understöd som betalas av staten. I den förnyade ansökningsprocessen preciseras dessutom grunderna för beviljandet av understöd, hur understödet riktas, ansökningsprocessen, behandlingen av understöd och redovisningen. Målet är att övergå till en elektronisk ansökningsprocess.

Detta cirkulär ersätter de fördelningsgrunder som presenterades under punkt V, Byggnads- och begravningsplatsunderstöd, i cirkulär nr 11/2002. Ändringen gäller också det tidigare konserveringsunderstödet (som nämns under punkt II i ovan nämnda cirkulär, se även cirkulär nr 21/1999). Detta cirkulär är avsett som en anvisning till församlingarna. Grunderna för byggnadsunderstöd kan fortfarande ses över utifrån användningserfarenheterna och den elektroniska ärendehanteringens utveckling.

Underhållet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader uppmärksammas mer än tidigare i de nya fördelningsgrunderna. Församlingarna måste ta hand om sina värdefulla byggnader. Museiverket fungerar oftast som sakkunnig i arbetet. I understöd som beviljas för underhåll av oskyddade bruksbyggnader och lokaler betonas ändamålsenlighet mer än tidigare.

Byggnadsunderstödet delas framöver upp i två grupper:

- *understöd som fördelas som statlig finansiering*
- *understöd ur Kyrkans centralfond*

Understöd som fördelas som statlig finansiering

Lagen om statlig finansiering till den evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter träder i kraft i början av 2016. Med detta avses lagstadgade uppgifter inom begravningsväsendet, folkbokföringen samt för underhåll av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och lösöre. Med kulturhistoriskt värdefulla byggnader avses i denna anvisning byggnader som är skyddade med stöd av lag.

Den statliga finansieringen gäller kyrkliga byggnader i sin helhet som är skyddade genom kyrkolagen eller med stöd av markanvändnings- och bygglagen (KL 14 kap. 2 §). Olika delar av byggnaderna kan inte i sig räknas som skyddade eller inte skyddade. Understöd kan beviljas för reparation, ändring och konservering av en skyddad kyrklig byggnad, för utredning, planering och tillsyn som detta kräver samt för reparation, ändring och konservering av gångar, inhägnader och portar på kyrkogårdar, begravningsplatser och hjältegravar. Värdefulla kyrkliga föremål, exempelvis kyrkokonst och kyrkointeriörer omfattas av understödet.

Alla församlingar som förfogar över skyddade kyrkobyggnader kan söka understöd som fördelas som statlig finansiering. Kyrkostyrelsen kan be Museiverket om ett utlåtande för ansökan för den skyddade byggnaden.

Understöd ur Kyrkans centralfond

Understödet ur Kyrkans centralfond gäller församlingarnas lokaler som inte är skyddade. I allmänhet beviljas understöd för reparation och ändring av befintliga byggnader. Understöd beviljas inte för reparation av en byggnad som har hyrts ut. Om det är frågan om en nybyggnad förutsätts församlingen som bilaga till sin ansökan skicka behovs- och projektplan och dessutom en uppdaterad fastighetsstrategi för de närmaste åren. Det här är att rekommendera också som grund för omfattande reparations- och ändringsprojekt. Kyrkostyrelsen har möjlighet att be domkapitlet i respektive stift om utlåning angående projekten.

Förutsättningar som gäller alla ansökningar

Alla byggnadsunderstöd söks med en särskild ansökningsblankett. Särskilda blanketter finns också för utbetalning och redovisning. Blanketterna finns på nätet: www.sacrista.evl.fi > Ekonomi och förvaltning > Centralfonden > Understödssystemet.

Reparation och ändring av byggnader samt iakttagande av upphandlingslagen förutsätter att det i församlingen finns tillräcklig sakkunskap för att genomföra projektet. Vid behov måste församlingen anlita expertis utifrån. Till ansökan ska alltid fogas behövliga utredningar och planer som uppgjorts av sakkunniga. Grundläggande krav är i allmänhet åtminstone detaljerade skisser, planer på L2-nivå eller huvudritningar, vilket gör en realistisk kostnadsbedömning möjlig. Som grund för ansökan kan också godkännas en kostnadsberäkning som har gjorts upp utifrån en grundlig projektplan. Kostnadsberäkningen gäller i allmänhet en enskild byggnad. Planernas nivå och exakthet kan från fall till fall preciseras med genomförandeplaner.

Då man ansöker om understöd i efterhand – oftast i brådskande fall eller då det gäller tekniska renoveringar – kan ett godkänt entreprenadanbud användas som grund för ansökan. Då ska man meddela varför projektet varit brådskande och rapportera om de åtgärder som gjorts.

Understöd beviljas inte för kostnader för rörliga maskiner, möbler eller annat lösöre såsom gardiner, kärl, stolar och bord, inte heller för nattvardskärl eller mässhakar. Till understöd berättigar däremot kostnader för fast inredning inklusive möbler och för anskaffning av konst som inredningselement i kyrko- och kapellsalar samt för fasta anordningar såsom förvaringsutrymmen för avlidna.

Understödens belopp

Understödet belopp och bidragsandelen för annat än skyddade byggnader beror på församlingens skatteinkomster. Om ansökan uppfyller de krav som ställs för beviljande av understöd beräknas bidragsandelens och understödets maximibelopp utifrån församlingens skatteinkomster och skatteprocent. Därefter beräknas understödets belopp med beräkningsformeln (cirkulär 11/2002, s. 7):

$$(1000-a/1,1/b/0,5)/1000 \times 100 \times (b+3)/5, \text{ där}$$

a = församlingens eller den kyrkliga samfällighetens skatteinkomster i tusen euro
b = församlingens inkomstskattesats

Understöd enligt kalkyl beviljas för högst 80 % av utgifterna också då bidragsandelen enligt formeln skulle bli högre. Understöd för mindre än 10 % av kostnaderna beviljas inte. Byggnadsunderstöd som gäller annat än skyddade byggnader beviljas inte församlingar vilkas kyrkoskatteprocent är lägre än 1,5 %.

Samma beräkningsformel används också vid beräkning av understödets nivå för byggnadsprojekt som gäller skyddade kyrkobyggnader och som hänför sig till den statliga finansieringen. Vid utdelningen av understöd beaktas då främst de församlingar som på basis av beräkningsformeln är berättigade till understöd.

Om församlingen eller den kyrkliga samfälligheten har flera kyrkor och begravningskapell att upprätthålla kan man beräkna understödet genom att dividera skatteinkomsterna med antalet kyrkor och begravningskapell. De begravningskapell som beaktas vid beräkningen ska vara i bruk året runt. Däremot anses kyrka i det här sammanhanget också vara så kallade gamla kyrkor eller ödekyrkor som i allmänhet inte hålls uppvärmda men som församlingen ansvarar för vad gäller annat underhåll.

Om det anslag som står till förfogande för understöd är mindre än ansökningarnas sammanlagda summa, delas anslaget proportionellt mellan de godkända ansökningarna. Då behandlas varje ansökan först separat och understödet bestäms för varje enskilt fall.

Dessutom förbehåller sig Kyrkostyrelsen möjligheten att styra byggnadsunderstöd till samprojekt där man gör utredningar och renoveringsförsök som gäller flera församlingar. Utgifterna för samprojekten begränsas huvudsakligen till att uppgå till högst 10 % av de årliga anslagen. Som ett samprojekt finansieras anskaffningen av kyrkans fastighetsförvaltningssystem åren 2016–2018.

Ansökan om understöd från Kyrkostyrelsen

I en församling behandlas understödsansökan av kyrkorådet och i en kyrklig samfällighet av gemensamma kyrkorådet. Ansökningarna sänds till Kyrkostyrelsen en gång per år före årets slut. Ansökningsblankett och behövliga bilagor skickas elektroniskt i likhet med utbetalningsbegäran och redovisningar i ett senare skede.

Ansökningarna behandlas utgående från de dokument som lämnats in. Dokumenten bör därför ge en tillräckligt tydlig presentation av ansökningsobjektet och ändamålsenligheten i de planerade åtgärderna. Uppgifter om byggnader i församlingens ägo ska fogas till ansökan. Kyrkostyrelsen kan be församlingen komplettera ansökan.

Kyrkans nya fastighetsförvaltningssystem, det vill säga kyrkans elektroniska objektregister tas i bruk åren 2016–2017, varefter uppgifter om byggnaderna ska sparas i systemet och byggnadsunderstöd kan beviljas bara till sådana församlingar som har tagit systemet i bruk. Information om när detta villkor träder i kraft ges senare. För ytterligare information om församlingarnas fastighetsförvaltningssystem se Kyrkostyrelsens cirkulär 13/2015.

Församlingen kan söka andra understöd utöver byggnadsunderstödet, såsom energistöd eller EU-bidrag. Understöd som sökts eller beviljats på annat håll, ska liksom dess användningsändamål alltid meddelas i ansökningsom byggnadsunderstöd. Hur understöd från annat håll inverkar på det understöd som beviljas avgörs från fall till fall. Försäkringsersättning som församlingen fått kan till exempel minska understödet.

Beslut och utbetalning

Kyrkostyrelsen behandlar ansökningarna och fattar årligen beslut om understöd senast i plenum i april. Beslutet gäller både för understödsprocent för enskilda projekt och understödets maximibelopp. Beslutet är i kraft det år det beviljas och tre år framåt. Understödet förfaller om det inte har sökts för utbetalning inom denna tid.

Understödet maximibelopp kan inte höjas. Församlingen kan emellertid söka understöd för samma ansökningsobjekt med olika ansökningar ifall åtgärderna gäller andra delar i samma objekt.

Understöd utbetalas enligt de faktiska kostnaderna. Understöd som gäller relativt små projekt (under 10 000 €) betalas som ett engångsbelopp. Det sista delbeloppet som utbetalas av ett större understöd ska vara minst 10 000 €. Delavräkningarna ska sinsemellan vara i ungefär samma storleksklass. I samband med den första utbetalningsbegäran ska anmälas projektets tidtabell samt uppskattad tidpunkt och storlek på de utbetalningsbegäranden som återstår. I samband med det sista delbeloppet, det vill säga slutredovisningen, ska församlingen sända revisorns

utlåtande och en illustrerad utredning över de åtgärder som man fått till stånd med hjälp av understödet. Till utbetalningsbegäran bifogas inte kopior av fakturor.

Närmare information:

Ärenden som berör byggnadsunderstöd överarkitekt Antti Pihkala, 09 1802 429, antti.pihkala@evl.fi

Utbetalning och redovisningar bokföringschef Markku Vasara 09 1802 477, markku.vasara@evl.fi

KYRKOSTYRELSEN

Jukka Keskitalo
kanslichef

Leena Rantanen
ecklesiastikråd

ISSN 1797-0334